The Building at Kumelių St. 15A

During the evaluation near the S, N, and E walls of the building at Kumelių St. 15A, three test pits (a total of 4 m^2) were excavated. The foundation footing of the S wall is at a depth of 2.4 m, the footing of the N wall is at a depth of 2.3–2.35 m. The foundation of the S wall is arched; the foundation of the N wall could be the same. The E wall was built on the partition wall of a 16th-century cellar. 15th–20th-century cultural layers had survived only in Test Pit 1, where they were 1.7–1.75 m thick; the cultural layers in Test Pits 2–3 had been destroyed in the 19th–20th centuries.

KĖDAINIAI

1 – Didžiosios Rinkos aikštė 5;
2 – Janušavos aikštė 17;
3 – Josvainių g. 5A;
4 – Radvilų g. 8D;
5 – Skongalio g. 23A;
6 – Smilgos g. 5

Karolis Duderis

Kėdainių senamiesčio tyrimai

2018 m. Kėdainių senamiesčio (UK 16074) ir senojo miesto vietos (UK 5148) teritorijoje, Janušavos aikštės 17, Josvainių g. 39, 43, S. Jaugelio Telegos, Radvilų, Senojoje, Skongalio, Smilgos, Sodų gatvėse buvo atlikti žvalgomieji tyrimai ir žvalgymai rekonstruotų šilumos tinklų trasų bei įrenginėjamų antžeminių konteinerių aikštelių vietose. Iš viso ištirta 18 šurfų (54,25 m^2 dydžio plotas) bei atlikti archeologiniai žvalgymai apie 1661 m^2 dydžio plote.

Kėdainių senamiesčio tyrimai pradėti 1986 m. Iki dabar ištirta apie 3 ha teritorija bei surinkta itin daug informacijos apie šio svarbaus LDK miesto raidą. Ilgametis Kėdainių senamiesčio tyrėjas A. Juknevičius per kiek daugiau nei 3 dešimtmečius atliko kelis planinius tyrimus, kurie leido susidaryti aiškesnį vaizdą apie miesto kūrimąsi ir raidą.

2018 m. atliekant tyrimus archeologinis sluoksnis fiksuotas ***šurfe 1***, tirtame Janušavos aikštėje 17. Apie 50 cm gylyje fiksuotas pilkos spalvos žemės sluoksnis. Jame rasta keletas redukcinėje aplinkoje degtų indų fragmentų, oksidacinėje aplinkoje degtų indų duženų, kurių molio masė liesinta smulkios frakcijos mineralinėmis priemaišomis, keletas indų fragmentų, kurių paviršius buvęs dengtas bespalve, tamsiai žalios, žalsvos spalvos drumsta glazūra. Taip pat rasta langų stiklo duženų, kurios buvo pasidengusios matinės patinos sluoksniu, bei matine patina pasidengusių stiklinių butelių fragmentų. Be šių radinių, aptiktas akmeninio gąlastuvo fragmentas bei vienas plokštinio koklio, dengto

1 pav. Šurfas 16. K. Duderio nuotr.
Fig. 1. Test Pit 16.

žalios spalvos drumsta glazūra bei ornamentuoto augaliniu ornamentu, fragmentas. Tipologiškai šie radiniai priskiriami XVII a.

Šurfe 13, tirtame Skongalio g. 23A, apie 1,9 m gylyje fiksuotas XVIII a. datuojamas kultūrinis sluoksnis. Tamsiai pilkos spalvos sąnašinio smėlio viršutinėje dalyje, 1,9–2,4 m gylyje rasta keletas redukcinėje aplinkoje degtų indų duženų, kurių molio masė liesinta smulkios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Taip pat rasta oksidacinėje aplinkoje degtų indų fragmentų, kurių molio masė liesinta smulkios frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Keletas puodynių kaklelių buvo dengti žalsva bei žalsvai ruda glazūra. Be šių radinių, fiksuotas vienas koklio kaklelio fragmentas, kuris buvo apibėgęs tamsiai žalios spalvos drumsta glazūra. Šie radiniai gali būti datuojami XVIII a.

Šurfe 16, tirtame Smilgos g. 5, 50–70 cm gylyje fiksuotas XVII–XVIII a. priskirtinas kultūrinis sluoksnis, kuris tęsėsi iki 1,3 m gylio nuo dabartinio žemės paviršiaus (1 pav.). Jame rasta oksidacinėje aplinkoje degtos neglazūruotos keramikos fragmentų bei indų duženų, dengtų žalios spalvos drumsta glazūra. Taip pat rasta redukcinėje aplinkoje degtos keramikos fragmentų bei keletas stiklinių butelių fragmentų, skaldytų gyvulių kaulų. Pagal aptiktus radinius šis sluoksnis priskirtas XVII–XVIII a. 1,3 m gylyje fiksuotas tamsiai pilkos spalvos žemės sluoksnis, kurio viršutinėje dalyje rasta skaldytų gyvulių kaulų, oksidacinėje aplinkoje degtos keramikos, kurios molio masė buvusi liesinta vidutinio stambumo frakcijos mineralinėmis priemaišomis, bei prastai išdegtų indų duženų, kurių molio masė liesinta vidutinio stambumo frakcijos mineralinėmis priemaišomis. Remiantis stratigrafija ir anksčiau aprašytais radiniais, šis sluoksnis priskirtinas XVII a.

Kituose šurfuose ir žvalgytose trasose fiksuoti permaišyti arba XX a. sluoksniai.

The Excavation in Kėdainiai Old Town

In 2018, 18 test pits (a total of 54.25 m^2) were excavated and a survey was conducted in 1661 m^2. During the excavation, a 17th–18th-century cultural layer was unearthed in Test Pits 1, 13, and 16 (Fig. 1). Some hand thrown potsherds and stove tile fragments as well as shards of a bottle and window glass were found in the cultural layer horizon.

Vytautas Juškaitis

Didžiosios Rinkos aikštė 5

2018 m. Kėdainių mieste, sklypo Didžiosios Rinkos aikštė 5 P dalyje, prieš vykdant automobilių stovėjimo aikštelės statybos darbus, atlikti žvalgomieji tyrinėjimai ir archeologiniai žvalgymai (1 pav.).

2006 m. apie 40 m į Š nuo tyrimų vietos, Didžiosios Rinkos aikštė 9, 11, tyrimus atliko A. Juknevičius. Ištirtas 208 m^2 plotas. Tiriamoje